

Vereb Község Önkormányzata

Fő út 10.

2477 Vereb

e-mail: verebph@gmail.com

Tárgy: közérdekű adatigénylés a mart aszfalt beszerzésének ügyében.

Tisztelt Polgármester Úr, tisztelt önkormányzati Képviselők!

Hivatkozva Márton Béla polgármester 2026.05.05.-i nyilvános tájékoztatására, az abban szereplő egyik ügyben nyújtok be közérdekű adatigénylést (a továbbiakban „levelet”).

Tekintettel arra, hogy az ügy:

- (1) komoly egészségügyi kockázatot rejthet magában, amely;

- (2) Vereb széleskörű lakosságát érinti, ezért

leveletem nem „általános megkeresésként”, hanem az állampolgárok részére, az Infotv. ^{*01} által biztosított hivatalos megkeresésként, azaz „közérdekű adatigénylésként” nyújtom be.

Kérem, hogy a fentiekre való tekintettel a leveletem, a laccímem és az aláírásom kitakarása mellett, továbbá az arra adott hivatalos válaszukat is szíveskedjenek nyilvánosságra hozni ^{*02} Vereb község hivatalos honlapján, továbbá annak Facebook-oldalán.

Levellem három fejezetet tartalmaz:

- I. KÖZÉRTHETŐEN AZ ÜGYRŐL, amely kerülve a jogi megfogalmazásokat, közérthetően vázolja fel a tárgyban szereplő jelenlegi helyzetet.

- II. A KÖZÉRDEKŰ ADATIGÉNYLÉS KÉRDÉSEI tartalmazzák a hivatalos kérdéseket, amelyre választ várok Vereb Önkormányzatától.

- III. JOGI INDOKLÁS, JOGSZABÁLYI HIVATKOZÁSOK tartalmazzák azokat a „száraz” jogi indoklásokat és jogszabályi hivatkozásokat, amelyeket a levelemben, csillagozott számmal a felső-indexben megjelöltem.

I. KÖZÉRTHETŐEN AZ ÜGYRŐL

A 2026.05.05-i önkormányzati tájékoztatóban szerepel az alábbi rész:

„Önkormányzatunk 200 tonna mart aszfalt beszerzéséről gondoskodott, amely több, a település állapotát javító célterületen kerül felhasználásra. A lakossági kezdeményezéseket is figyelembe véve a mennyiség egy része a Dózsa György út és a Dombi sor burkolatának javítására kerül kihelyezésre és elterítésre. Ezzel párhuzamosan a tervek szerint a mart aszfalt további része a Szabadság tér útfelületének állagjavítását szolgálja, hozzájárulva a biztonságosabb közlekedési feltételekhez.”

Ez mindenképp biztató és örömteli fejlemény, tekintettel arra, hogy egyes utak állapota évek óta problémát jelent a szűkös anyagi lehetőségek miatt, és ez most legalább ideiglenes megoldást jelenthet.

Tisztában vagyok azzal a ténnyel, hogy amikor a 200 tonna mart aszfalt beszerzése történt, az időközben kiobbant-, elsősorban Nyugat-Magyarországot érintő azbesztszennyezési problémáról még sem a polgármesternek, sem az önkormányzati képviselőknek nem volt-, és nem is lehetett tudomása.

(Ennek megfelelően a levelem nem „támadó” szándékú, kizárólag hivatalos úton történő tájékoztató és tájékoztatósi célt szolgál.)

Alig egy hónapja-, azaz 2026 áprilisában robbant ki Szombathelyen az azbesztszennyezési botrány, amely mostanra hatalmasra duzzadt, így nem csupán Vas, Zala és Győr-Moson-Sopron megyét érte el, hanem a legfrissebb hírek szerint már az egész Nyugat-Dunántúl érintett lehet.

(Az azbesztszennyezés súlyos egészségkárosító hatásáról felesleges írnom, erre bárki rákereshet az interneten, de csak úgy mellékesen jegyzem meg, hogy kenterben veri a dohányzás káros hatásait.)

Az ügy súlyát és komolyságát, az alább megjelent cikkek is jelzik:

- 2026.04.13: „Oladi plató: egészségügyi vészhelyzetet hirdettek Szombathelyen” (Megjelent a vaol.hu-n, link: <https://www.vaol.hu/helyi-kozelet/2026/04/oladi-plato-egeszsegugyi-veszhelyzet-szombathelyen>)

- 2026.04.16: „Azbeszt-ügy Szombathelyen: menekülnének a lakók, zuhannak az árak - megszólalt az ingatlanszakértő” (Megjelent a vaol.hu-n, link: <https://www.vaol.hu/helyi-kozelet/2026/04/azbeszt-ugy-szombathelyen-ingatlanszakertot-kerdeztunk>)

- 2026.05.12: „Azbesztszennyezési botrány: tömegesen kérnek vizsgálatot a nyugat-magyarországi lakosok” (Megjelent a 24.hu-n, link: <https://24.hu/tudomany/2026/05/12/azbesztszennyezesi-botran-y-tomeges-vizsgalat-erintett-anyagok/>)

A hazai törvények is, és az EU-s jogszabályok is kimondják, hogy minden azbeszttartalmú termék előállítása, beépítése és újrafelhasználása tilos.^{*03}

A kérdés az, hogy az azbesztszennyezett közúzalék, hogyan kapcsolódik a mart aszfalthoz?

Közúzalékot elsősorban az építőiparban, azon belül az épületépítésnél és az útpályaszerkezeteknél használnak. A jelenlegi botrány, kizárólag az osztrák bányákból származó szerpentinit kőzetre vonatkozik, amely egy ritkább, de sokkal veszélyesebb azbesztfajtát tartalmaz, az amfibolt (kb. százszoros a rákkeltő hatása a fehér azbeszthez képest), ezért ennek bármilyen felhasználása tilos. Azonban régen, nagy mennyiségben használták az osztrák szerpentinit közúzalékot aszfaltgyártáshoz is, egyrészt a sötétzöldes színe miatt, másrészt mert kiváló a bitumen-tapadása, harmadrészt pedig, mert nagy a nedvesség-ellenálló képessége.

Amennyiben azbeszttel szennyezett közúzalék kerül felhasználásra a beton vagy az aszfalt elkészítéséhez, nem jelent különösebb veszélyt, hiszen a cement is, a bitumen is zárt réteget képezvén, megakadályozza azt, hogy a közúzalék a levegővel érintkezzen, és az abból származó por belégzésre kerüljön. (Jelenleg a környezetvédelmi minisztériumnak az az álláspontja, hogy a számos nyugat-magyarországi településen felhasznált osztrák közúzalékot ne szedjék fel, mert azzal csak felkavarják a port, hanem inkább aszfaltozzák le.)

A mart aszfalttal azonban más a helyzet! Ugyanis a felszedett/felmart aszfaltot apróra-, (max. 4 cm-esre) őrlik. Ebben a pillanatban a közúzalék is szabaddá válik, sőt, az őrlés következtében további darabokra töredezik. Amennyiben ez azbesztszennyezett volt, akkor a csupán leterített, de bitumenbe újra be nem kevert mart aszfalt^{*04} (tehát hosszú távon nem elég csupán a bitumenpermet!), ki van téve a járműforgalom mechanikai hatásainak, továbbá az időjárás okozta erózióknak, amelynek során különösen a nyári napokon, a felszabaduló azbeszt porként kerülhet a levegőbe és ezáltal belégzésre.

Az is fontos kérdés, hogy honnan tudhatjuk, hogy a Verebre szállított-, vagy a jövőben szállítandó 200 tonna mart aszfalt, tartalmaz-e azbesztszennyezett közúzalékot?

Ezt csak és kizárólag laboratóriumi vizsgálatokkal lehet megállapítani. Ezelőtt két-három hete, a botrány kirobbanásának elején, még arról lehetett olvasni, hogy csupán Szombathely egy-két városrésze érintett, ezért a magam részéről, akkor még elegendőnek láttam a cég nyilatkozatát a mart aszfaltot illetően.

Mára viszont, a különböző települések által sorra elvégzett laborvizsgálatokból kiderült, hogy több évtizede, számos nyugat-magyarországi megyében használták az osztrák bányákból származó közúzalékot. Ebből kifolyólag, már senki nem tudja megmondani, hogy a Verebre szállított- vagy

szállítandó mart aszfaltban lévő közúzalék honnan származik, hiszen azt valahol, valamikor évekkkel vagy évtizedekkel ezelőtt keverték bele.

Nos, mindezek alapján Vereb Önkormányzata részéről komoly megelőző intézkedések meghozatalára lenne szükség.

II. A KÖZÉRDEKŰ ADATIGÉNYLÉS KÉRDÉSEI

Ezúton kérem, hogy a válaszlevelet NE postai úton küldjék, hanem elektronikus aláírással ellátott elektronikus dokumentumban az e-mail címemre, vagy az ügyfélkapus értesítési felületemre.

1. Történt-e mart aszfalt szállítása Verebre? Ha igen, akkor mikor, milyen mennyiségben, és mely utcákban/köztereken került ez felhasználásra? Ha még nem, akkor ennek szállítása és felhasználása mikorra várható?
2. Foglalkozott-e Vereb Önkormányzata valamely képviselő-testületi ülésen, az áprilisban kirobbant azbesztzennyezési ügy kérdésével? Amennyiben igen, melyiken, és ennek jegyzőkönyve hol olvasható? Ha még nem, tervezi-e az önkormányzat, hogy akár egy rendes-, akár egy rendkívüli nyilvános képviselőtestületi ülésen foglalkozik vele?
3. Az április óta kirobbant botrány nyomán, kapcsolatba lépett-e Vereb Önkormányzata akár hivatalos, akár nem hivatalos formában a mart aszfaltot előállító céggel?
4. Függetlenül attól, hogy a mart aszfaltot előállító cég végeztet-e laborvizsgálatokat vagy sem, tervezi-e Vereb Önkormányzata, hogy a lakosság biztonsága érdekében, saját maga is végeztet több alkalommal, szűrőpróbaszerűen **akkreditált** laborvizsgálatokat a szállítást követően, de még a felhasználást (terítést) megelőzően?
5. Hol lehet elolvasni a megkötött szerződést a mart aszfaltot előállító céggel?

III. JOGI INDOKLÁS, JOGSZABÁLYI HIVATKOZÁSOK

*01 – 2011. évi CXII. törvény 26.§ (1) és 28.§ (1).

*02 – 2011. évi CXII. törvény 32.§ és 33.§ (1)

*03 – Az azbeszt bármilyen felhasználása az „Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete” alapján tilos, továbbá Magyarországon a „72/2013. (VIII. 27.) VM rendelete” alapján, bármilyen azbeszt tartalmú termék, bontási anyag stb. veszélyes hulladéknak minősül.

*04 – Engedélyezett a mart aszfalt hideg eljárással történő bekeverése új aszfaltba, de csak a technológiai előírások százalékos arányában.

Leveletem (közérdekű adatigénylésemet) kapja:

- címzettként Vereb Község Önkormányzata
- címzettként Vereb Község Önkormányzati Képviselői
- másolatban Kápolnásnyék térségi jegyzője

Vereb, 2026.05.17.

Tisztelettel,

Kálmán Csaba

Jelen dokumentum, szkennelt aláírással ellátott, eredetivel mindenben megegyező magánokirat. Az aláírás, a 910/2014/EU rendelet (eIDAS) értelmében, nem tekinthető minősített elektronikus aláírásnak. (Aláírás-képfájl CRC32-kódja: 35E5D4DF.)